

Bekämpa klimatförändringarna

Klimatförändringarna är en av vår tids största utmaningar. En stor andel av utsläppen av växthusgaser kommer från sättet vi utvinner, omvandlar och använder fossil energi. Ett förändrat klimat innebär ett ökat hot mot både välfärd, samhälle och miljö. Målet innebär att vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser. Den globala temperaturökningen ska under 2 grader helst max 1,5 grad.

Kommunens fordonsflotta

Kommunens mål är att andelen fossilbränslefria fordon ska öka, och vi ska verka för att fossilbränslefri körning ska möjliggöras i hela kommunen, exempelvis genom utökad laddinfrastruktur. Andelen fossilbränslefria fordon under 3,5 ton är 48 %, det är en ökning med 3 % jämfört samma period 2022. För fordon drivna på fossilfritt inklusive biodiesel (HVO) är siffran 72 % vilket är en ökning med 1 %.

Flera biogasbilar har bytts ut mot elbilar och dieslbilar som kör på HVO (biodiesel). Det är lång leveranstid på dieslbilar och biogasbilar. Elbilar kommer nu betydligt snabbare efter beställning. Problemet är att laddinfrastrukturen inte hänger med. Ett upphandlingsprojekt gällande korttidshyra av fossilfria personbilar och minibussar har genomförts under året. Enbart fordon som drevs på biogas, el eller vätgas samt laddhybrider upphandlades. Projektet genomfördes tillsammans med Biodriv Öst, Energikontor Syd och Örebro kommun. Vårt avtal med externa biluthyrare gäller bara elbilar, utom när det gäller minibuss i dagsläget. Målet till 2030 är 100% fossilfri fordonsflotta.

Koldioxidutsläppen från tjänsteresor med bil

Utsläppen av fossil CO₂ i kommunen från tjänsteresor med bil inklusive resor med egen bil fortsätter att minska och uppgick till 0,18 ton CO₂-ekv/årsmedarbetare. Det är en minskning med 40 % sedan 2015. Enligt kommunens fordonspolicy ska normalt inte privata fordon användas i tjänsten. Det är nu betydligt färre anställda som kör med privata bilar i tjänsten.

Koldioxidutsläppen från resor med tåg och flyg

Utsläppen av fossil CO₂ i samband med tjänsteresor med tåg och flyg minskade under pandemiåren och är nu högre än före pandemin. Totalt registrerades 407 tågresor och 72 flygresor genom BIG Travel under 2023. Observera den stora skillnaden i utsläpp mellan de olika färdställen.

	2019	2020	2021	2022	2023
	kg CO ₂	kg CO ₂	kg CO ₂	kg CO ₂	kg CO ₂
Tågresor	0,369	0,112	0,035	1,303	1,630
Flygresor	17 141	4 605		11 187	67 422
Totalt	17 142	4 605	0,035	11 188	67 424

Tabellen visar kommunala tjänsteresor som registrerats genom BIG Travel (2024).

Måltidsservice

Måltidsservice fortsätter med det kontinuerliga arbetet med att minska matsvinn genom att erbjuda hållbara val i sina restauranger. Måltidsservice kommer ta ett stort kliv med att mäta och registrera matsvinnet i kostdataprogrammet Mashie med start 2024. Det kommer synliggöra var matsvinnet är störst och förenkla arbetet med att minska det. Måltidsservice jobbar också med att minska sin klimatpåverkan från totala livsmedelsinköp.

Klimatbokslut för hela kommunkoncernen

Under 2023 slutfördes arbetet med att ta fram en modell för ett Klimatbokslut för hela kommunkoncernen. Klimatbokslutet utgår från kommunkoncernens Energi- och klimatstrategi och har identifierat koncernens fossila utsläppsposter under år 2022. Meningen är att bokslutet ska fungera som ett uppföljande verktyg och modell för att regelbundet följa kommunens interna omställningsarbete. Klimatpåverkan redovisas uppdelat på direkta och indirekta utsläpp i enlighet med "The Greenhouse Gas Protocol" (scope 1–3, samt undvikna utsläpp i en separat kategori). Klimatbokslutet visar att klimatpåverkan från verksamheter inom Västerviks kommunkoncern under 2022 uppgick till 33 000 ton CO₂-ekvivalenter (CO₂-ekv) netto. Denna siffra avser både direkta och indirekta utsläpp samt undvikna utsläpp. Verksamheternas direkta utsläpp uppgick år 2022 till knappt 28 000 ton CO₂-ekv, medan de indirekt tillförda utsläppen motsvarar 50 000 ton CO₂-ekv. Kommunkoncernen har samtidigt kunnat undvika utsläpp på sammanlagt 45 000 ton CO₂-ekv.

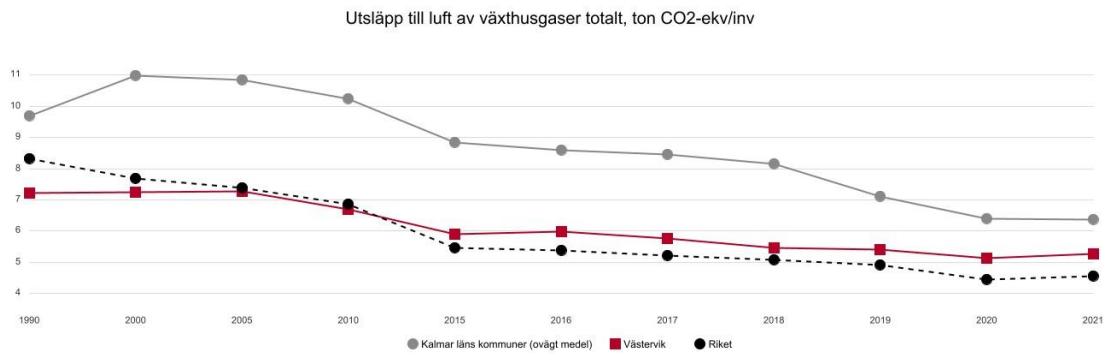
Fjärrvärmeproduktion och avlopps- och vattenrening är de främsta källorna till de direkta utsläppen. När det kommer till indirekta tillförda utsläpp kommer de största bidragen från utsläpp genom inköpta tjänster och material samt elanvändning (som här beräknas på den Nordeuropeiska elmixen). Kommunkoncernens betydande undvikna utsläpp kan huvudsakligen härledas till undviken alternativ avfallsbehandling på grund av avfallsförbränning samt undviken alternativ uppvärmning. Västervik Miljö & Energi AB utmärker sig som den enhet inom kommunkoncernen som står för de största tillförda utsläppen, men även för de största undvikna utsläppen. Detta resulterade i att deras nettoklimatpåverkan var negativ, dvs. verksamhetens undvikna utsläpp var större än de tillförda utsläppen. Kommunens förvaltningar står för en väldigt liten andel av de direkta utsläppen. Dock står de för den största andelen av de indirekt tillförda utsläppen kopplat till inköp av tjänster och material.

Indikator för AGENDA 2030 - Utsläpp av växthusgaser per invånare

År 2021 hade de totala utsläppen av växthusgaser totalt inom kommunen som geografiskt område minskat med ca 33 % jämfört med år 1990. Framför allt är det utsläppen från uppvärmning av lokaler och bostäder samt industriprocesser som har minskat. De senaste åren kan man även se en minskning från transportsektorn. Stora utmaningar finns inom jordbrukssektorn. Efter pandemiåret 2020 syns en liten ökning.

Räknat per invånare var utsläppen 5,27 ton CO₂-ekv under 2021. Det är en minskning jämfört med 2019 men en ökning jämfört med 2020.

Grått-Kalmar län, Rött- Västervik, Svart-Riket (Kolada 2024).

Trend i Västerviks kommun:

Utvecklingen går åt rätt håll →